
Absolvent Přírodovědecké fakulty obdržel Cenu Světové meteorologické organizace při OSN

RNDr. Ing. Michal Střížík, Ph.D., absolvent Přírodovědecké fakulty, získal Cenu Světové meteorologické organizace při OSN (WMO / UN) a Nadace Mariolopoulos-Kanaginis za vynikající výzkumný příspěvek na poli atmosférických věd, publikovaný v renomovaném mezinárodním časopise v období 2002-2004.

Cena „WMO Professor Mariolopoulos Trust Fund Award“, ustavená Radou ředitelů Nadace pod záštitou Světové meteorologické organizace (WMO) při OSN v Ženevě, je udělována každé 2 roky jako ocenění vynikajícího výzkumného příspěvku na poli atmosférických věd, publikovaného (nebo přijatého k otištění) mladým vědcem (věk pod 35 let k datu otištění či přijetí publikace) v renomovaném mezinárodním časopise během posledních 2 let.

Doktor Střížík získal ocenění za práci „Remote sensing detection of atmospheric pollutants by differential absorption LIDAR 510M/SODAR PA2 mobile system“. Ale jak sám zdůraznil v děkovací řeči: „Na práci se podílel kolektiv autorů a jim patří mé poděkování.“ Připomněl tak své kolegy Mgr. Alexandra Černého, MA, Mgr. Pavla Bergera a vedoucího skupiny Dr. Pavla Engsta a Dr. Josefa Kedera z Českého hydrometeorologického ústavu v Praze. Práce vznikla pod dohledem doc. Ireny Němcové z Katedry analytické chemie Přírodovědecké fakulty UK a dr. Zdeňka Zelinger z Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského. Speciální poděkování vítěz zaslal na adresu profesora Pavla Danihelky z Technické University v Ostravě.

Předání ocenění pro rok 2004 proběhlo na řeckém ostrově Kos, v rámci zahajovací ceremonie mezinárodní konference „XX. Quadrennial Symposium on Atmospheric Ozone“, které otevřel bývalý prezident Řecka, Christos Sarzetakis. Symposia se zúčastnilo přibližně 450 vědců z celého světa, mezi jinými byl přítomen také laureát Nobelovy ceny, prof. Paul Crutzen. Jelikož Komise posuzovatelů rozhodla pro letošní rok ocenit z nominovaných příspěvků dvě publikace, byla finanční odměna rozdělena rovným dílem. Ocenění předával Dr. Leonard Barrie, zástupce WMO, spolu s paní Ekaterini-Nina E. Mariolopoulos, prezidentkou Nadace (oba na fotografii).

Nominaci pro udělení Ceny „WMO Professor Mariolopoulos Trust Fund Award“ mohou provést pouze Národní komitety Mezinárodní asociace pro meteorologické a atmosférické vědy (International Association of Meteorological and Atmospheric Sciences – IAMAS), IAMAS komise nebo ředitelé příslušných národních meteorologických institucí (např. Český hydrometeorologický ústav). Procedura selekce zahrnuje ustavení Komise posuzovatelů, sestávající ze světově uznávaných vědců v oboru atmosférických věd. Členové Komise jsou jmenováni generálním tajemníkem Světové meteorologické organizace, generálním tajemníkem pro vědecký výzkum a vývoj EU a Radou ředitelů Nadace. Nadace si vyhrazuje právo v příslušném roce ocenění neudělit, a to v takovém případě, kdy žádný z nominovaných příspěvků nedosahuje dostatečně vysokého vědeckého standardu. Oficiální udělení ceny probíhá většinou v rámci některého z vědeckých symposií. Cena, reprezentována Certifikátem a finanční odměnou (2000 USD), je předávána buď generálním tajemníkem či jiným reprezentantem WMO nebo Nadace.

Přehled nositelů ceny „WMO Professor Mariolopoulos Trust Fund Award“

Poprvé byla cena udělena v říjnu 1998:

- Steinbrecht et al: „Correlations between tropopause height and total ozone: Implications for long-term changes“
Zároveň byla udělena dvě čestná uznání (bez finanční odměny) jako ocenění výjimečných příspěvků:
- Vannitsem et al „Lyapunov vectors and error growth patterns in a T21L3 quasigeostrophic model“
- Liu et al „The effects of cloud processes on the tropospheric photochemistry: An improvement of the Eurad model with a coupled gaseous and aqueous chemical mechanism“

2. listopadu 2000

- G. Myhre (Norsko) „New estimates of radiative forcing due to well mixed greenhouse gases“
- D. Balis (Řecko) „Study of the structure of the lower troposphere over Athens using a backscattering LIDAR during the MEDCAPHOT-TRACE experiment: Measurements over a suburban area“
Čestným uznáním byl oceněn příspěvek
- E. D. Riviere (Francie) „Role of lee waves in the formation of solid polar stratospheric clouds: Case studies from February 1997“

30. května 2002

- Francois Gheusi et al. „Lagrangian description of airflows using Eulerian passive tracers“
- Boyan Iliev Tatatov et al. „Experimental determination of the multiple-scattering effect on the lidar-signal polarization characteristics during liquid- and solid-phase precipitation“

31. května 2004

- Amna Jrrar et al. (University of Cambridge) „The dynamically-driven long-term trend in stratospheric ozone over northern middle latitudes“
- Michal Střížík et al. „Remote sensing detection of atmospheric pollutants by differential absorption LIDAR 510M/SODAR PA2 mobile system“

Mariolopoulosova-Kanaginisova nadace oceňuje také světově uznávané osobnosti, které se výjimečným způsobem podílely na rozvoji environmentálních věd (Zlatá medaile Nadace). Nositeli Zlaté medaile Nadace jsou:

1996 Prof. Paul J. Crutzen (laureát Nobelovy ceny za chemii udělené v roce 1995)

1997 Prof. G. O. P. Obasi (bývalý generální tajemník WMO)

2000 Prof. I. S. A. Isaksen (člen Norské akademie věd a prezident Mezinárodní ozónové komise IAMAP)

Mariolopoulosova-Kanaginisova nadace pro environmentální vědy byla založena v roce 1993 paní Ekaterini-Ninou E. Mariolopoulos k počtě a na paměť jejího manžela, prof. Eliase Mariolopoula, a jejich rodičů, Petrose a Eugenie Kanaginisových. Profesor Mariolopoulos zasvětil svůj život rozvoji meteorologických věd, byl členem Athénské Akademie a vedl první univerzitní Katedru meteorologie v Řecku (Univerzita v Soluni – 1928, Univerzita v Athénách – 1938). Byl rovněž blízkým spolupracovníkem profesora N. Shawa, jednoho ze zakladatelů moderní meteorologie, a obdržel řadu vyznamenání různých vlád a jejich představitelů, mezi jinými také Charlese de Gaulla. Profesor Mariolopoulos je považován za otce moderní řecké meteorologie a klimatologie.

Mariolopoulosova-Kanaginisova nadace je neziskovou nevládní organizací, jejímž cílem je podpora a oceňování výjimečné vědecké práce v oblasti rozvoje atmosférického výzkumu. Nadace úzce spolupracuje jak s řeckými, tak s mezinárodními organizacemi, výzkumnými centry a univerzitami, za účelem zajištění co možná nejvyšší objektivity a profesionality.

Nadace rozvíjí své aktivity v právním rámci Řecka a je spravována tzv. Radou ředitelů a Výkonným výborem. Členové Rady a Výboru, jakožto i externí spolupracovníci Nadace a členové vědeckých poradních komisí jsou vědci s celosvětovým renomé.

Správa Nadace:

Prezident: Ekaterini-Nina E. Mariolopoulos

Vice-prezident: Prof. Christos Zerefos

Tajemník: Christos Repapis

Pokladník: Georgios Mariolopoulos

Členové: Konstantinos Toundas

Themistoklis Kanaginis

Homer Mantis

Členové Rady ředitelů Nadace jsou:

Prof. P.J. Crutzen (laureát Nobelovy ceny za chemii, 1995)

Prof. G.O.P. Obasi

Prof. R.D. Bojkov

Prof. I.S.A. Isaksen

Dr. C. Patermann

Další informace lze nalézt např. na Internetu:

<http://lap.physics.auth.gr/mkf/>

<http://ioc.atmos.uiuc.edu/MariolopoulosAward03.pdf>

http://www.wmo.ch/files/sg_statements/english/SG191E.pdf

<http://www.qos2004.gr>